

Οι Ελληνικές Αποικίες και Παροικίες

Τάξη Στ1

ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΠΟΙΚΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

1. Γεωγραφικός προσδιορισμός

- Ο Πόντος ως γεωγραφική ενότητα περιελάμβανε, κατά την αρχαιότητα, την ευρεία παραλιακή χώρα του Ευξείνου Πόντου. Σύμφωνα με πληροφορίες που αντλούμε από τον Ηρόδοτο, τον Ξενοφώντα και άλλους αρχαίους ιστοριογράφους, στον Πόντο από χωροταξική άποψη ανήκουν οι περιοχές ανάμεσα στο Φάση ποταμό, κοντά στον οποίο σήμερα βρίσκεται η πόλη Βατούμ της Γεωργίας, και την Ηράκλεια την Ποντική.
- Τα εσωτερικά σύνορα εκτείνονται σε βάθος 200-300 χιλιομέτρων και οριοθετούνται από τη γεωφυσική πραγματικότητα, τις απροσπέλαστες δηλαδή οροσειρές του Σκυδίση, του Παρυάδρη και του Αντιταύρου, οι οποίες χωρίζουν τον Πόντο από την υπόλοιπη Μ. Ασία.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΠΟΙΚΙΕΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

ΑΙΩΝΑΣ π.Χ.

- 8ος
- 7ος
- 6ος
- 5ος
- 4ος
- 3ος

ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ

- Μίλητος
- Μέγαρα
- △ Άλλοι

--- Κύριες θαλάσσιες οδοί

ΑΒΓ Σημειώσεις

Θάλαττα Θάλαττα Καθόδος των Μυριών 5ος αιώνας π.Χ.

Περιήλους του Ευξεινου Πόντου Εκκώση και τέλος Αρριανός 3ος αιώνας μ.Χ.

Μυθος του Προμηθεα

Μυθος των Αργοναυτων Καλιπίδα

ΦΑΣΙΣ Π.

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

ΤΑΥΡΙΚΗ

ΜΑΙΩΤΙΣ ΛΙΜΝΗ

ΥΠΑΝΗΣ

ΒΟΥΡΥΣΘΕΝΗΣ

ΤΥΡΑΣ

ΠΥΡΕΤΟΣ

ΓΑΛΑΖΙΟΥ

ΠΡΟΧΕΙΛΙΑ

ΙΣΤΡΟΣ Π.

ΑΙΜΟΣ

ΚΑΥΚΑΣΟΣ

Μυθος του Προμηθεα

Μυθος των Αργοναυτων Καλιπίδα

ΦΑΣΙΣ Π.

Βορουσθένης

Ολβία

Τύρας

Νικώνιον

Καλός Λιμνή

Κερκινίτις

Νεάπολις

Χερσόνησος

Σύμβολα

Θεοδοσία

Ψόα

Νυμφαίον

Γοργαπία

Παντικάπαιον

Φαναγορεία

Ερμώνασσα

Ιστρία

Τόμις

Καλλάτις

Διονυσόπολις

Οδησσός

Μεσημβρία

Αγχιάλος

Απολλωνία

Αγαθούπολη

Κύτρωρον

Αμαστρίς

Τίος

Βυζάντιο

Χηλή

Χαλκηδόνα

Κίερος

Ευχαίτα

Ηράκλεια

Σήσαμος

Ιωνόπολις

Σινώπη

Λεοντόπολη

Αμισός

Οινόη

Τρίπολις

Κοτύωρα

Τραπεζούσ ριζούσ

Αθήναι

ΦΑΣΙΣ Π.

2. Λόγοι δημιουργίας ελληνικών αποικιών στον Πόντο

- Η παρουσία Ελλήνων στην περιοχή του Πόντου χρονολογείται από την αρχαιότητα, όταν στην εποχή του Χαλκού οι Έλληνες θαλασσοπόροι αποτόλμησαν να εξερευνήσουν την επικίνδυνη θάλασσα του Εύξεινου Πόντου με τις μακρινές και απόκρημνες παραλίες της. Η αναζήτηση, κυρίως, χρυσού και άλλων μεταλλευμάτων οδήγησε πολλούς ταξιδευτές στην περιοχή, γύρω στα 1000 π.Χ., με πρώτη οργανωμένη αποστολή στην Κολχίδα, αυτήν του Ιάσονα και των Αργοναυτών. Οι περιπλανήσεις του Ορέστη στη Θοανία του Πόντου και του Οδυσσέα στη χώρα των Κιμμερίων, η εξορία του Προμηθέα στον Καύκασο και το ταξίδι του Ηρακλή στον Πόντο επιβεβαιώνουν την ύπαρξη των εμπορικών δρόμων στην περιοχή του Πόντου από τους μυθικούς χρόνους.
- Δύο αιώνες αργότερα, το 800 π.Χ., οι προσωρινοί αρχικά εμπορικοί σταθμοί γίνονται μόνιμα οικιστικά κέντρα. Η Μίλητος ήταν η πρώτη που εγκαινίασε την αποικιακή πολιτική της στον Εύξεινο Πόντο ιδρύοντας τη Σινώπη, μια πόλη με πολλά πλεονεκτήματα λόγω του καλού λιμανιού της και της ομαλής επικοινωνίας της με τις γύρω περιοχές. Στη συνέχεια η Σινώπη ίδρυσε το 756 π.Χ. την **Τραπεζούντα**, την **Κρώμνα**, το **Πτέριον**, την **Κύτωρο** κ.ά.
- Άλλος σοβαρός λόγος για τη δημιουργία ελληνικών αποικιών στον Εύξεινο Πόντο υπήρξε η ανάγκη μετακίνησης πληθυσμών από την Ελλάδα και την Ιωνία, λόγω της δημογραφικής ανάπτυξης των ελληνικών πόλεων. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει ο γεωγράφος Στράβων, η μακρινή περιοχή του Πόντου ήταν πολύ παραγωγική και πλούσια σε νερό και καλλιέργειες με αποτέλεσμα μέσα σ' έναν αιώνα να γεμίσουν με ελληνικές αποικίες οι αφιλόξενες παραλίες του Ευξείνου Πόντου.

Ιστορικά Στοιχεία

- Ιστορικό τεκμήριο για την άνθηση των ελληνικών αποικιών στον μακρινό Πόντο αποτελούν οι εβδομήντα πέντε αποικίες που υπήρχαν από τον 6ο αιώνα π.Χ., καθώς επίσης και η ραγδαία εμπορική, ναυτική και πολιτιστική ανάπτυξη των αποικιών αυτών: η Σινώπη, η Αμισός, η Τραπεζούντα, η Πιτυούντα, η Φαναγόρεια, το Παντικάπαιον, η Θεοδοσία, η Χερσόνησος, η Ολβία, η Διονυσόπολις, η Μεσημβρία, η Αγχίαλος, η Απολλωνία, η Ιστρία, η Οδησσός κ.α. έγιναν πολυάνθρωπα και ισχυρά κέντρα για τα οποία οι μαρτυρίες όσον αφορά στην οικιστική οργάνωση, τις οικονομικές δραστηριότητες, τις εμπορικές και πολιτιστικές σχέσεις με τις μητροπόλεις και με τους γηγενείς λαούς προέρχονται από τις ανασκαφές και τις γραπτές πηγές της κλασικής και της μετακλασικής εποχής.
- Από τον 5ο αιώνα π.Χ. η περιοχή της Κριμαίας ήταν ο κύριος προμηθευτής σιταριού της Αθήνας. Το αθηναϊκό κράτος, για να προστατεύσει τα εμπορικά του συμφέροντα σ' αυτή την πλούσια χώρα, έκτισε κατά μήκος των ακτών στρατιωτικές αποικίες στις οποίες εγκατέστησε 600 Αθηναίους κληρούχους. Η εμπορική, οικονομική και στρατηγική σημασία, που είχε για την Αθήνα αυτή η περιοχή, αποδεικνύεται από την επίσκεψη του Περικλή το 453 π.Χ. Μ' αυτή τη ρεαλιστική πολιτική ο Περικλής εξασφάλισε τη θαλάσσια συγκοινωνία με τον Εύξεινο Πόντο, παγιώνοντας την ανεμπόδιστη εισαγωγή και εξαγωγή προϊόντων από και προς την Αττική.
- Μέχρι τα αλεξανδρινά χρόνια, όλες οι παραλιακές πόλεις, με κύρια την Τραπεζούντα, έμειναν ανεξάρτητες, αυτόνομες και αυτοδιοικούμενες, χάρη στη συνετή πολιτική τους. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο και τον Ξενοφώντα οι πόλεις αυτές δεν υποδουλώθηκαν ουσιαστικά στους Πέρσες, αλλά μόνο τυπικά• ακόμη και κατά την περίοδο της δυναστείας των Αχαιμενιδών ήταν φόρου υποτελείς.
- Την πρώτη περίοδο της Ρωμαϊοκρατίας, μετά το 63 π.Χ., όταν ο Ρωμαίος ύπατος Πομπήιος κατέλαβε την Τραπεζούντα, η οικονομική, εμπορική και πολιτική ακμή της μιθριδατικής περιόδου συνεχίστηκε, καθώς οι Έλληνες διατήρησαν την ελευθερία, την ανεξαρτησία και την αυτονομία τους. Η απουσία της κεντρικής ρωμαϊκής εξουσίας, που έδινε τη δυνατότητα στους Έλληνες να αναπτύξουν τις ποικίλες ικανότητές τους, και η υιοθέτηση του διοικητικού σχήματος οργάνωσης των Μιθριδατών ενίσχυσαν την ελληνική παράδοση και το ελληνικό φρόνημα.
- Τη δεύτερη περίοδο της ρωμαϊοκρατίας, η εφαρμογή της αυταρχικής διακυβέρνησης του Διοκλητιανού και των άλλων Ρωμαίων αυτοκρατόρων, από τον 3ο αιώνα μ.Χ., υπήρξε η αρχή μιας κρίσιμης περιόδου για τον Πόντο. Στα χρόνια του ανθύπατου Λίβιου, η Τραπεζούντα και οι άλλες ελληνικές πόλεις σταμάτησαν να αυτοδιοικούνται. Ακόμη και ο Μέγας Κωνσταντίνος, ο οποίος σε άλλους τομείς βοήθησε τον ελληνισμό της περιοχής, ως υπέρμαχος της συγκεντρωτικής πολιτικής, συγχώνευσε όλες τις τοπικές εξουσίες στην κεντρική κυβέρνηση της Κωνσταντινούπολης.

- Μετά την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης, ολόκληρος ο Πόντος χωρίστηκε σε τρεις γεωγραφικές περιφέρειες. Το δυτικό τμήμα που ονομάστηκε **Ελενόποντος** προς τιμή της μητέρας του Μ. Κωνσταντίνου περιελάμβανε τις πόλεις Αμάσεια, Ιβώρα, Ευχάιτα, Ανδράπα, Ζάλιχα, Σινώπη και Αμισό. Το ανατολικό τμήμα, στο οποίο υπάγονταν οι πόλεις Νεοκαισάρεια, Κόμανα, Πολεμώνιον, Κερασούντα και Τραπεζούντα ονομάστηκε **Πολεμωνιακός Πόντος** από το όνομα του διοικητή Πολέμωνα. Το τρίτο γεωγραφικό τμήμα, με πρωτεύουσα τη Νικόπολη και γνωστές πόλεις τη Σεβάστεια, τα Σάταλα και τη Σεβαστούπολη Αρμενιακού, που συμπεριλάμβανε μέρος του Πόντου και της Μικρής Αρμενίας, ονομάστηκε **Κολώνεια**.
- Μετά το Μέγα Θεοδόσιο, ένα μέρος του ανατολικού Πόντου πέρασε στην εξουσία της δυναστείας των Περσών. Η περιοχή της Τραπεζούντας και η επαρχία της Χαλδίας δεν γνώρισαν την περσική κυριαρχία. Με τη νίκη του Ιουστινιανού οι Πέρσες εκδιώχτηκαν από τη Λαζία και τις άλλες περιοχές του Πόντου, γεγονός που συνέβαλε στην ολοκλήρωση της διάδοσης του χριστιανισμού στον Πόντο, με τον εκχριστιανισμό της πολεμικής φυλής των Τζάνων.
- Στα χρόνια του Λέοντα Γ' του Ισαύρου ο Πόντος ανάκτησε τη γεωπολιτική, στρατιωτική και οικονομική προνομιακή του θέση, επειδή τα βυζαντινά στρατεύματα, λόγω των συνεχών πολέμων με τους Πέρσες, τους Τουρκομάνους και τους Άραβες, είχαν ως κέντρο εφοδιασμού την Τραπεζούντα. Ο πληθυσμός της πόλης αυξήθηκε σημαντικά και η Τραπεζούντα το 100 μ.Χ. αιώνα έγινε σπουδαίος εμπορικός σταθμός. Όπως αναφέρουν και δύο σύγχρονοι Άραβες γεωγράφοι, ο Μασσουδή και ο Ισταχρή, η Τραπεζούντα εξελίχτηκε σε οικονομικό, πολιτικό και στρατιωτικό κέντρο του Πόντου, με αποτέλεσμα την ισχυροποίηση του ελληνισμού

Το κράτος των Κομνηνών

- Το κράτος των Μεγάλων Κομνηνών της Τραπεζούντας ιδρύθηκε από τον Αλέξιο, απόγονο της αυτοκρατορικής δυναστείας των Κομνηνών, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης (1204) από τους Φράγκους και το νέο διοικητικό κατακερματισμό του Βυζαντίου. Ο λαός του Πόντου αναγνώρισε τον Αλέξιο ως νόμιμο κληρονόμο της βυζαντινής αυτοκρατορίας, γιατί σεβάστηκε την καταγωγή, την ορθόδοξη πίστη του και, κυρίως, γιατί φοβήθηκε τις πολιτικές μεταβολές στην Κωνσταντινούπολη, τους Φράγκους κατακτητές και τους Σελτζούκους, που καθημερινά τους προκαλούσαν.
- Αργότερα, μετά την Άλωση της Τραπεζούντας από τους Οθωμανούς, το 1461, πολλοί λόγιοι εγκατέλειψαν την πόλη τους και κατέφυγαν στην Ευρώπη, όπου μεταλαμπάδευσαν την ελληνική παιδεία και τις αξίες του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Ανάμεσα τους ξεχωρίζουν ο Βησσαρίων, που αργότερα έγινε Καρδινάλιος, και ο Γεώργιος ο Τραπεζούντιος που αναδείχθηκαν ως κορυφαίες πνευματικές φυσιογνωμίες και πρόδρομοι του ευρωπαϊκού Ανθρωπισμού.
- Η Τραπεζούντα, ως πρωτεύουσα του παρευξείνιου ελληνισμού, εκτός από πνευματικό κέντρο υπήρξε και κόμβος εμπορικών ανταλλαγών ανάμεσα στις χώρες της Ανατολής και της Δύσης, με αποτέλεσμα στην αγορά της να συναντώνται λαοί από την Ασία και την Ευρώπη, οι οποίοι μετέφεραν μια πολυχρωμία από γλώσσες, ενδυμασίες και θρησκείες.

Τουρκοκρατία και Παροικίες

- Η μετανάστευση των Ελλήνων στο εξωτερικό, κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, πραγματοποιήθηκε κυρίως σε δυο χρονικές περιόδους. Την πρώτη περίοδο, από τον 15^ο έως τον 16^ο αιώνα, η μετανάστευση ήταν συνήθως υποχρεωτική. Κατά τη διάρκειά της λόγιοι, ευγενείς και στρατιώτες, άλλοτε μόνοι και άλλοτε συνοδευόμενοι από τις οικογένειές τους, εγκατέλειψαν την υπόδουλη Ελλάδα εξαιτίας των πολεμικών συγκρούσεων και της επέκτασης των Τούρκων.
- Οι περισσότεροι πρόσφυγες κατάγονταν από νησιά (Κύπρος, Κρήτη) ή παραθαλάσσια μέρη (Μονεμβασιά, Μάνη, Ναύπλιο, Ήπειρος). Εγκαταστάθηκαν κυρίως σε παραθαλάσσιες πόλεις της Ιταλίας καθώς και σε άλλα μέρη της Ευρώπης, ιδρύοντας **παροικίες**.
- Η δεύτερη περίοδος της μετανάστευσης, κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα, ήταν εθελοντική και ειρηνική, με οικονομικά κυρίως αίτια. Τα εμπορεύματα μεταφέρονταν από την Οθωμανική Αυτοκρατορία προς την Κεντρική Ευρώπη και τη Ρωσία διά ξηράς από συγκεκριμένους δρόμους, με *καραβάνια* που διέσχιζαν τα Βαλκάνια. Σε αρκετές πόλεις κατά μήκος αυτών των δρόμων εγκαταστάθηκαν Έλληνες.
- Την ίδια περίοδο, Έλληνες από τον Πόντο μετακινήθηκαν στον Καύκασο και την Κριμαία ιδρύοντας παροικίες, με γνωστότερη την Οδησό. Οι Έλληνες από τη Μακεδονία εγκαταστάθηκαν κυρίως στη Βιέννη, την Τεργέστη, τη Σερβία και την Ουγγαρία, όπου ασχολήθηκαν με το εμπόριο βαμβακερών, δερμάτων, χαλιών και άλλων ειδών. Αρκετοί Έλληνες, τέλος, δραστηριοποιήθηκαν στις **Παραδουνάβιες Ηγεμονίες**, τη Βλαχία και τη Μολδαβία, περιοχές που κυβερνούσαν Φαναριώτες ηγεμόνες.
- Πρώτο μέλημα των Ελλήνων μεταναστών στη νέα τους πατρίδα ήταν η ανέγερση ναού, για να τελούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα και η σύνταξη *καταστατικού*, για τον τρόπο οργάνωσης της κοινότητάς τους. Στο καταστατικό αναγράφονταν οι σκοποί, η οργάνωση, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών της κοινότητας. Με την πάροδο του χρόνου χτίστηκαν μοναστήρια αλλά και κοινοτικά σχολεία, όπως το Φλαγγινιανό Φροντιστήριο στη Βενετία. Οι Έλληνες μετανάστες φρόνησαν για την έκδοση ελληνικών βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων.
- Αυτοί οι μετανάστες που ονομάστηκαν Έλληνες της Διασποράς, με τα πλούτη που απέκτησαν, ενίσχυαν οικονομικά τα ελληνικά σχολεία στις τουρκοκρατούμενες περιοχές και κατασκεύαζαν πολυτελείς κατοικίες στους τόπους καταγωγής τους (π.χ. στη Σιάτιστα, την Καστοριά, την Κοζάνη, τα Ζαγοροχώρια και τα χωριά του Πηλίου), τα λεγόμενα αρχοντικά.
- Από τους Έλληνες των **παροικιών** ξεκίνησε κατά τον 18^ο αιώνα η πνευματική αναγέννηση του υπόδουλου έθνους.

Πηγές

- http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2188/Istori_a_ST-Dimotikou_html-empl/index2_6.html
- http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2758/Them_ata-Neoellinikis-Istorias_G-Lykeiou_html-apli/index5_3.html

Αργυρούπολη

Η Αργυρούπολη στο χάρτη

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Το Γκιουμούσχανε (ελλ. **Αργυρούπολη**) είναι πόλη και πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας στο διαμέρισμα της Μαύρης Θάλασσας στην Τουρκία. Η πόλη βρίσκεται περίπου 65 χλμ. νοτιοδυτικά της Τραπεζούντας. Μέχρι την ανταλλαγή πληθυσμών του 1923-25, είχε σημαντικό πληθυσμό Ελλήνων, πολλοί από τους οποίους εγκαταστάθηκαν τελικά στον ομώνυμο δήμο της Αθήνας.
- Η πόλη είναι χτισμένη κατά μήκος του ποταμού Χαρσίτ (ελλ. Κάνις ή Χαρσιώτης), σε υψόμετρο 1.227 μ. Σύμφωνα με την απογραφή του 2010, ο πληθυσμός της είναι 28.620 κάτοικοι.
- Το όνομα σημαίνει «αργυρότοπος». Είναι σύνθετη λέξη με πρώτο συνθετικό την τουρκική λέξη *gümüş* (άργυρος) και δεύτερο την επίσης τουρκική λέξη *hane* (σπίτι, τόπος), περσικής προέλευσης. Η ονομασία προέρχεται από τα ορυχεία αργύρου που βρίσκονται στην περιοχή. Την περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας η περιοχή στην οποία βρίσκεται η πόλη αποκαλούνταν Χαλδία. Κατά την οθωμανική περίοδο οι ελληνόφωνοι κάτοικοί της αποκαλούσαν την πόλη Καν (από τον παραπλήσιο ποταμό Χαρσιώτη ή Καν), τον δε εαυτό τους «Κενέτες» (δηλ. Κανέτης) και «Κανέτσα» (δηλ. Κανέτισσα). Μετά την πρόοδο της ελληνικής εκπαίδευσης στην πόλη, κατά τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αι., οι μορφωμένοι κάτοικοί της την αποκαλούσαν Αργυρούπολη.

Ιστορικά Στοιχεία

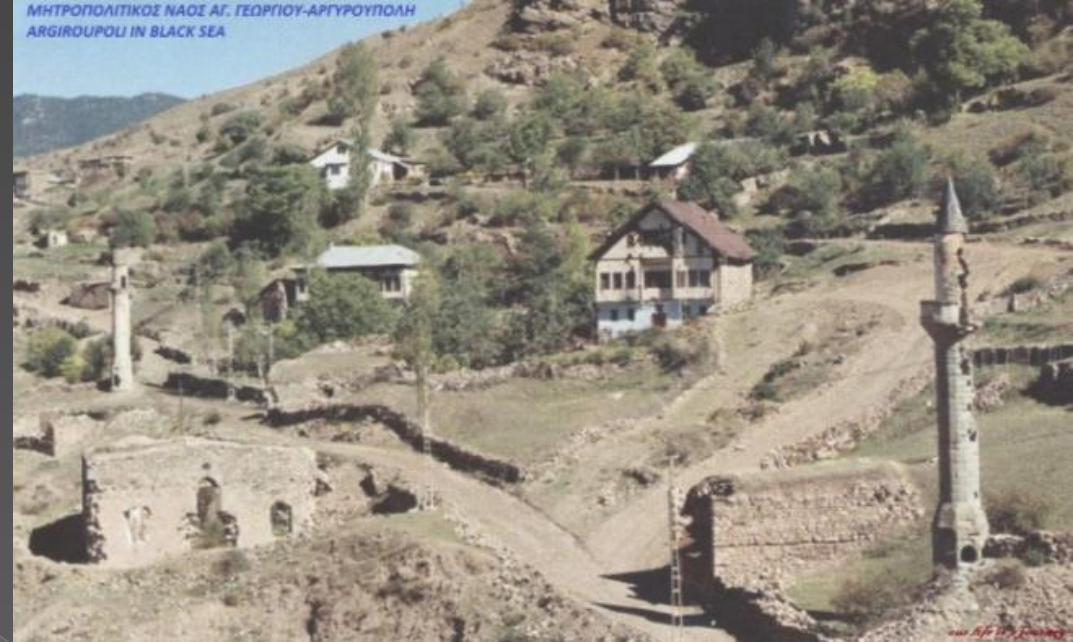
- Η Γκιουμούσχανε, σύμφωνα με τον Θρύλο, ιδρύθηκε από κατοίκους της γειτονικής Τζάνιχας (Τσάγχης), οι οποίοι μετοίκησαν ολοκληρωτικά εκεί, στα μέσα του 16ου αιώνα. Η αφορμή είχε δοθεί όταν ένας χωρικός είδε να λάμπει μέσα στη νύχτα ένα κομμάτι αργυρομεταλλεύματος το οποίο στη συνέχεια μετέφερε στην Τσάγχη για εξέταση. Μετά την ίδρυση του οικισμού, εγκαταστάθηκαν σ' αυτόν και καταδιωκόμενοι από τις τουρκικές αρχές Τραπεζούντιοι, οι Καλπακτσήδες και οι Κετσετζήδες, καθώς και κάτοικοι διάφορων χωριών της Χαλδίας όπως το Χατς, το Αγρίδ' κ.α. Ο σουλτάνος Μουράτ Δ', περνώντας από την περιοχή το 1530 την ανακήρυξε μπειλίκι, κήρυξε αυτοκρατορική ιδιοκτησία τα μεταλλεία, απέδωσε προνόμια στους κατοίκους και σύστησε εκεί ταρασχανέ (νομισματοκοπείο).
- Η πρώτη αναφορά των μεταλλείων της Τζάνιχας γίνεται σε οθωμανικό κατάστιχο του 1554. Για το διάστημα 1554-1583 η οθωμανική απογραφή για τη Τζάνιχα καταγράφει αύξηση των ορθόδοξων νοικοκυριών από 113 σε 478, μείωση των μουσουλμανικών νοικοκυριών από 31 σε 16, καθώς και άφιξη αρμενικού πληθυσμού (116 νοικοκυριά). Οι μεταλλευτικές δραστηριότητες του χριστιανικού πληθυσμού σε συνδυασμό με την απαλλαγή από τον κεφαλικό φόρο, απέτρεψαν τον βίαιο εξισλαμισμό που παρατηρήθηκε σε άλλες περιοχές του Πόντου και λειτούργησαν ως πόλος έλξης χριστιανών μετοίκων από τις γύρω περιοχές.

Ιστορικά Στοιχεία

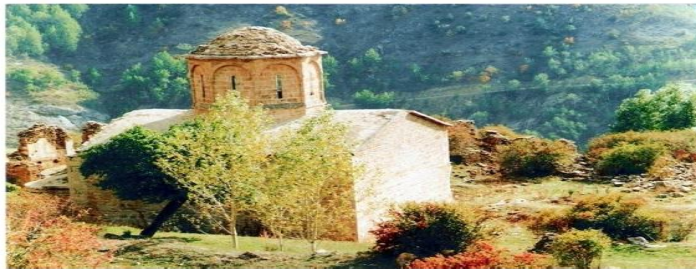
- Η πόλη παίρνει το όνομα Γκιουμουσχανέ από τον 17ο αι. Ο πληθυσμός της πόλης λέγεται ότι έφτασε, το 1750, τους 60.000 κατοίκους ή τις 5.000 οικογένειες, κατά την εποχή της ακμής των μεταλλείων. Κατά τον Μικρασιάτη λόγιο Σάββα Ιωαννίδη, πριν το 1870 (σημείο κατά το οποίο έχει συντελεστεί ήδη η μεγάλη μείωση του πληθυσμού της πόλης) στον "Κιουμουσχανά" κατοικούσαν 700 οικογένειες από τις οποίες 300 ήταν ελληνικές, 200 μωαμεθανικές και 200 αρμενικές (οι τελευταίοι είχαν μετοικήσει εκεί σταδιακά από το 1720). Τότε στην πόλη λειτουργούσαν αλληλοδιδακτικό και ελληνικό σχολείο. Ως μητρόπολη και κέντρο της Χαλδίας, η πόλη είχε σημαντικό ρόλο στην εκπαιδευτική κίνηση της περιοχής της Χαλδίας. Επίσης είχε τις πλουσιότερες εκκλησίες, χάρη στα χρυσά και ασημένια αφιερώματα των πλούσιων χριστιανών. Με πρωτοβουλία μάλιστα του μητροπολίτη Λαυρεντίου, ιδρύθηκε οικοτροφείο για τους μαθητές των γύρω χωριών που σπούδαζαν στα σχολεία της πόλης. Ο ίδιος μητροπολίτης είχε πρωτοστατήσει και στην ίδρυση ταπητουργείου όπου εργάζονταν γυναίκες της περιοχής.
- Στη συνέχεια ο πληθυσμός της πόλης μειώθηκε ραγδαία, λόγω της εξάντλησης των μεταλλείων. Οι Έλληνες Πόντιοι κάτοικοί της μετανάστευσαν βαθμιαία σε άλλες περιοχές του Πόντου με μεταλλεία αλλά και έξω από αυτόν, όπως στο Ακ Νταγ Ματέν και το Κιουμούς Ματέν. Ωστόσο, ακόμη και εκείνη την εποχή, κατά τον Αργυρουπολίτη λόγιο Δημοσθένη Η. Οικονομίδα, υπήρχαν 5 εκκλησίες, Φροντιστήριο (Γυμνάσιο αρρένων), Παρθεναγωγείο με νηπιαγωγείο.

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ-ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ
ARGIROUPOLI IN BLACK SEA

Εκκλησία Αγίου Γεωργίου

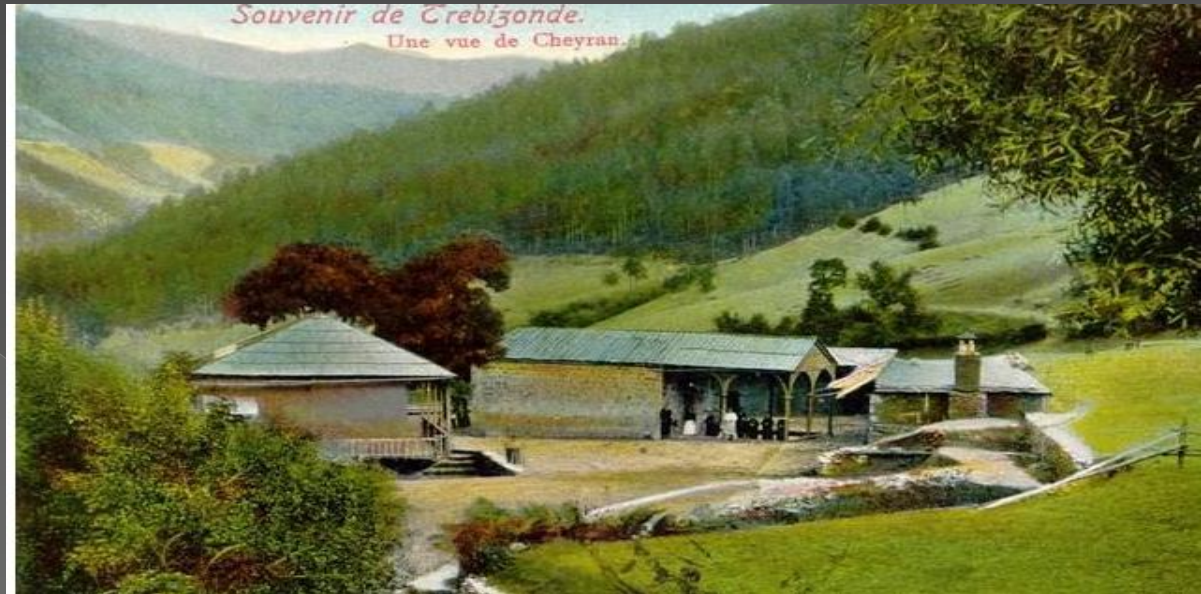

Μοναστήρι Αγίου Ιωάννη

Πέτρινο Γεφύρι

ΕΙΚΟΝΕΣ

Αργυρούπολη 1912

Ελληνικό Σχολείο

Πηγές

- ◉ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%BA%CE%B9%CE%BF%CF%85%CE%BC%CE%BF%CF%8D%CF%83%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B5>
- ◉ <https://www.pontiaka.gr/argyroupoli-w-90661.html>
- ◉ <http://www.kotsari.com/pontos/poleis-oikismoi-xoria-perioxes-toponimia-tou-pontou/367-poleis-perioxes-xoria-kimishana-kioumoushane-argyroupoli-kan>

Αττάλεια

Ε. Κρίστου
1953

Αττάλεια

- ▶ Η Αττάλεια (τουρκικά: Αντάλγια και παλιότερα Αντάλια) είναι μεγάλη παραθαλάσσια πόλη χτισμένη στα παράλια της Μεσογείου, στη νότια ακτή της Τουρκίας και πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας. Είναι η όγδοη μεγαλύτερη πόλη της Τουρκίας σε πληθυσμό με 1.194.204 κατοίκους. Ιδρύθηκε κατά τους ελληνιστικούς χρόνους και περιβάλλεται από πολλούς αξιόλογους αρχαιολογικούς χώρους.
- ▶ Συνδυάζοντας παραλίες, αρχαιότητες και πολιτιστικά δρώμενα, η Αττάλεια θεωρείται «η πρωτεύουσα του τουρκικού τουρισμού». Η παλιά πόλη, το Καλέ Ιτσι, βρίσκεται εντός των αρχαίων τειχών. Τα παλιά ελληνικά σπίτια της έχουν κριθεί ως ιδιαίτερου κάλλους και είναι πλέον πολιτιστική κληρονομιά υπό προστασία. Από τα σωζόμενα ρωμαϊκά τείχη αξιοσημείωτη είναι η πύλη του αυτοκράτορα Αδριανού, ο οποίος επισκέφτηκε την Αττάλεια το 130 μ.Χ. και η οποία διατηρείται σε καλή κατάσταση. Άλλα σημαντικά αξιοθέατα είναι το σελτζουκικό τζαμί Γιβλί Μιναρέ (με τον το ανάγλυφο μιναρέ του, ύψους 38 μέτρων) και το αρχαιολογικό μουσείο, από τα μεγαλύτερα της Τουρκίας, όπου φιλοξενούνται ευρήματα των πολιτισμών, που άνθισαν στην Αττάλεια και τις γειτονικές πόλεις. Οι παραλίες Κόνιαλι και Λάρα είναι πασίγνωστες για τα κρυστάλλινα νερά τους. Σε απόσταση ημερήσιας εκδρομής βρίσκονται οι καταρράκτες Κουρσουνλού και Ντουντέν, οι αρχαίες πόλεις Τερμησσός (σε ορεινή περιοχή με σημαντική θέα), Ασπενδος (με εντυπωσιακό θέατρο), Σίδη, Πέργη, Σέλγη και Κορακήσιον (η σημερινή Αλάνια), ενώ οι αρχαίες πόλεις Φασηλίδα, Όλυμπος, και η γραφική νήσος Δολίχη (τουρκικά: Κέκοβα) είναι προσβάσιμες με πλοίο. Από το 1964 και κάθε Οκτώβριο πραγματοποιείται στην Αττάλεια το φεστιβάλ του Χρυσού Πορτοκαλιού (Αλτίν Πορτακάλ) που είναι το σημαντικότερο φεστιβάλ κινηματογράφου στην Τουρκία.

Ιστορία της Αττάλειας

- ▶ Η επαρχία Αττάλειας περιλαμβάνει περιοχές της Μικράς Ασίας που στην αρχαιότητα ήταν γνωστές ως Λυκία (στα δυτικά), Παμφυλία (στα ανατολικά) και Πισιδία (στα βόρεια της πόλης). Η ίδια η Αττάλεια ιδρύθηκε από τον Ατταλο Β', βασιλιά της Περγάμου τον 2ο αιώνα π.Χ. ο οποίος έχτισε επίσης την περίφημη Στοά του Αττάλου στην Αθήνα. Στα μέσα του 2ου αιώνα μ.Χ. έφτασε στη μέγιστη ακμή της ως εμπορικό κέντρο της περιοχής.
- ▶ Κατά τη βυζαντινή περίοδο η Αττάλεια ήταν η σημαντικότερη πόλη του ναυτικού θέματος Κιβυρραιωτών ή Καραβησιάνων και πιθανότατα πατρίδα του ιστορικού Μιχαήλ Ατταλειάτη. Η πόλη κατακτήθηκε από τους Σελτζούκους το 1207 και τον 14ο αιώνα έγινε η έδρα των μπέηδων του Τεκέ. Το 1361 την κατέλαβε ο βασιλιάς Πέτρος Α' της Κύπρου της δυναστείας των Λουζινιάν, αλλά το 1373 ο γιος του, Πέτρος Β' της Κύπρου, αναγκάστηκε να την εγκαταλείψει. Το 1423 οι Οθωμανοί κατέκτησαν το μπεϊλίκι του Τεκέ, διατηρώντας όμως την ονομασία για την επαρχία (σαντζάκι) της Αττάλειας.
- ▶ Με τη συνθήκη των Σεβρών η Αττάλεια βρέθηκε υπό την προσωρινή κατοχή της Ιταλίας. Με τη συνθήκη της Λωζάνης η πόλη περιήλθε ξανά σε τουρκική κυριαρχία και ο χριστιανικός πληθυσμός της την εγκατέλειψε. Η τουριστική ανάπτυξη της σύγχρονης Αττάλειας άρχισε από τη δεκαετία του 1970 και οδήγησε σε δεκαπλασιασμό του πληθυσμού της (από 100.000 τη δεκαετία του '70 σε ένα εκατομμύριο σύμφωνα με την απογραφή του 2012). Στη σημερινή ακτογραμμή δεσπόζουν μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες ενώ στην ευρύτερη περιοχή έχει εγκατασταθεί σημαντικός αριθμός ξένων πολιτών (κυρίως Γερμανών, Σκανδιναβών και Ρώσων)

Χάρτης Αττάλειας

Βίντεο για την Απτάλεια

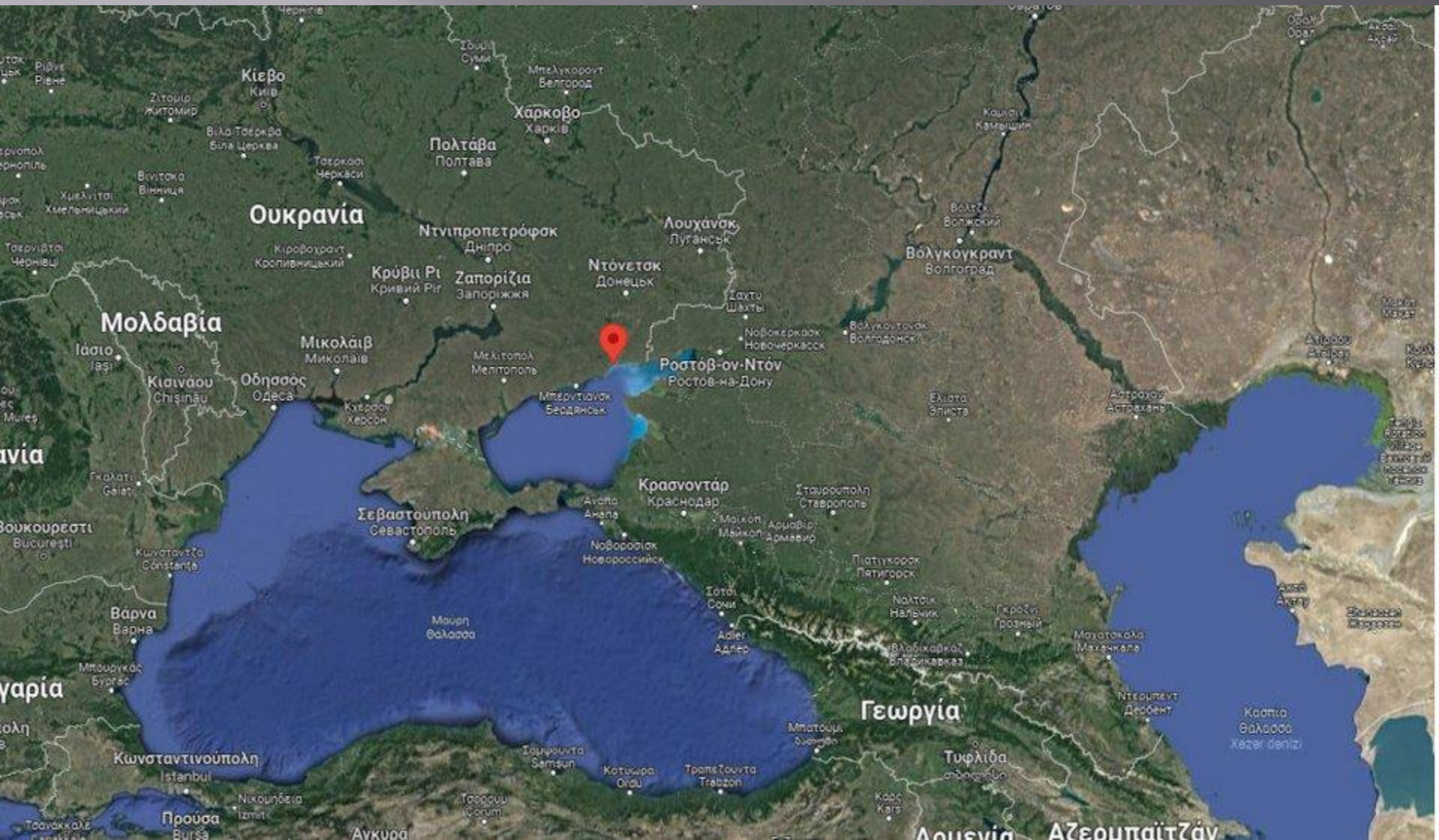
▶ <https://www.youtube.com/watch?v=EMPDMEswFhs>

Πηγές

- ▶ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%84%CF%84%CE%AC%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CE%B1>

ΜΑΡΙΟΥΠΟΛΗ

Χάρτης

Γενικά Στοιχεία

- ▣ Η **Μαριούπολη** (ουκρανικά: Μαριуполь, ρωσικά: Мариуполь) είναι πόλη της Ουκρανίας στην Περιφέρεια Ντονέτσκ. Αποτελεί το σημαντικότερο λιμάνι της Αζοφικής Θάλασσας.
- ▣ Η πόλη απέκτησε το σημερινό της όνομα το 1778, όταν το μεγαλύτερο μέρος των ελληνόφωνων και ταταρόφωνων ορθοδόξων της Κριμαίας αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν από την περιοχή της Κριμαίας και να εγκατασταθούν στη νοτιοδυτική Ρωσία. Νωρίτερα στη περιοχή υπήρχε ένα κοζάκινο οχυρό του 16ου αιώνα, το οποίο ονομαζόταν **Κάλμιους**. Το οχυρό έδωσε το όνομά του και στον ποταμό που περνά δίπλα από την πόλη (ποταμός Κάλμιους). Μεταξύ του 1948 και του 1989 η πόλη ονομαζόταν **Ζντάνοβ**.
- ▣ Η Μαριούπολη -μαζί με τα γειτονικά χωριά- αποτέλεσε ξεχωριστή ελληνική διοικητική περιφέρεια από το 1810 έως το 1873. Μέχρι το 1859 απαγορευόταν να εγκατασταθούν στην ελληνική περιοχή της Μαριούπολης άτομα άλλης εθνικότητας.

Πηγές

- ▣ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%8D%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B7>

ΟΔΗΣΣΟΣ

ΓΕΝΙΚΑ

- ◉ Η Οδησσός (ουκρ. *Οδεσα*, ρωσ. *Οδεσσα*) είναι η τέταρτη μεγαλύτερη πόλη της Ουκρανίας και σημαντικό λιμάνι στον Εύξεινο Πόντο, όπου υπήρχε μία αρκετά οργανωμένη ελληνική παροικία στις αρχές του 19ου αιώνα. Η Οδησσός είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ιστορία του ελληνισμού, αφού εκεί συστάθηκε η Φιλική Εταιρεία.

ΙΣΤΟΡΙΑ

◉ Η Οδησός ως τα τέλη του 18^{ου} Αιώνα

- ◉ Στη θέση της σημερινής Οδησού υπήρξε αρχαία Ελληνική αποικία, δεν πρέπει όμως να συγχέεται με τη συνώνυμή της αποικία στην θρακική ακτή, τη σημερινή Βάρνα. Σήμερα υπάρχει σημαντικός αριθμός σωζόμενων μνημείων στην ευρύτερη περιοχή. Στα χρόνια του Μεσαίωνα η περιοχή δέχτηκε επιθέσεις από νομαδικές φυλές, Τουρκικής καταγωγής, κυρίου από τους Πετσενέγους και τους Κουμάνους, ενώ αποτέλεσε ανάλογα με τη χρονική περίοδο τμήμα της Ρως του Κιέβου, του Μεγάλου Δουκάτου της Λιθουανίας, του Χανάτου της Κριμαίας και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα η πόλη κατακτήθηκε από τους Ρώσους κατά τη διάρκεια του Ρωσοτουρκικού Πολέμου του 1787 - 1792. Στις 25 Σεπτεμβρίου 1789, οι Ρωσικές δυνάμεις κάτω από τις διαταγές του Ιβάν Γκούντοβιτς, κατέλαβαν την περιοχή. Το 1792 με την συνθήκη του Ιάσιου, η περιοχή πέρασε επίσημα κάτω από την κυριαρχία της Ρωσίας και αποτέλεσε τμήμα της λεγόμενης *Novorossiya* (Νέα Ρωσία). Η Μεγάλη Αικατερίνη, που ηγείτο της Ρωσίας εκείνη την εποχή, θεώρησε ότι η περιοχή έχει σημαντικά στρατηγικά πλεονεκτήματα και έδωσε εντολή να θεμελιωθεί μια πόλη στο σημείο όπου είχε οχυρωθεί ο Ρωσικός στρατός, αποβλέποντας στη δημιουργία ενός σημαντικού στρατιωτικού λιμανιού στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας. Έτσι το 1794 ιδρύεται η πόλη της Οδησού.

Η ΟΔΗΣΣΟΣ ΣΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

- Η πόλη γνώρισε σύντομα μεγάλη ανάπτυξη, κυρίως στα πρώτα 50 χρόνια του 19^{ου} αιώνα. Η ανάπτυξή της οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον Δούκα του Ρισελιέ, ο οποίος διατέλεσε κυβερνήτης της πόλης από το 1803 έως το 1814. Ο νέος κυβερνήτης ορμώμενος από τη Γαλλική Επανάσταση, υπηρέτησε στο Ρωσικό στρατό κατά των Τούρκων. Σ' αυτόν οφείλει η πόλη τις λεωφόρους και την ρυμοτομία, καθώς και την ύπαρξη υπογείων στοών, μήκους πολλών χιλιομέτρων που λέγονται κατακόμβες.
- Το 1814 ιδρύεται στην Οδησό η Φιλική Εταιρεία, από τον Νικόλαο Σκουφά, τον Εμμανουήλ Ξάνθο και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ, που μετέπειτα επέδρασε καταλυτικά στην Ελληνική Επανάσταση. Το 1819 το λιμάνι της Οδησσού γίνεται ελεύθερο και η λειτουργία του με αυτή τη μορφή συνεχίστηκε έως το 1859. Τότε έλαβε χώρα και η μεγάλη εισροή εποίκων και εμπόρων, των οποίων ο αριθμός ανέρχεται περίπου στους 15.500, υπολογίζοντας μόνο τους μη ρωσικής καταγωγής. Η πόλη απέκτησε κοσμοπολίτικο χαρακτήρα και λόγω των διαφορετικών εθνοτήτων που κατοικούσαν σ' αυτήν.
- Την Οδησό κατοίκησαν Ρώσοι, Ουκρανοί, Βούλγαροι, Έλληνες, Εβραίοι, Αλβανοί, Αρμένιοι, Ιταλοί, Γάλλοι, Γερμανοί και αρκετές άλλες εθνότητες από χώρες της Ευρώπης. Με αυτόν τον τρόπο αναπτύχθηκε μεγάλη εμπορική δραστηριότητα. Ο πληθυσμός της πόλης διπλασιάστηκε μεταξύ 1823 και 1849. Η ανάπτυξή της σταμάτησε με την έκρηξη του Κριμαϊκού Πολέμου, το 1853 - 1856, κατά τη διάρκεια του οποίου η Οδησός βομβαρδίστηκε από τους Άγγλους και τους Γάλλους. Από το 1878 έως το 1895 διατέλεσε κυβερνήτης της Οδησσού ο Γρηγόριος Μαρασλής, γόνος ενός ευκατάστατου εμπόρου της πόλης, που είχε συμμετάσχει στην ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας. Ο Μαρασλής χρηματοδότησε με τμήμα της προσωπικής του περιουσίας μεγάλο αριθμό δημοσίων κτισμάτων στην Οδησό.

Η ΟΔΗΣΣΟΣ ΣΤΟΝ 20ο ΑΙΩΝΑ

- ◉ Μετά τη Ρωσική Επανάσταση και κατά τη διάρκεια του Ρωσικού Εμφυλίου, η Οδησσός κατελήφθη από τους Ουκρανούς, τον Γαλλικό Στρατό, τον Κόκκινο Στρατό και τον Λευκό Στρατό. Μετά την οριστική επικράτηση των Μπολσεβίκων αποτέλεσε τμήμα της Σοβιετικής Δημοκρατίας της Ουκρανίας από το 1920. Κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου η πόλη κατελήφθη από Ρουμανικές και Γερμανικές δυνάμεις, από το 1941 - 1944. Την περίοδο της κατοχής τα θύματα έφτασαν τις 60.000, στην πλειοψηφία τους εβραϊκής καταγωγής.
- ◉ Το 1991 μετά την διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης η Οδησσός περνάει κάτω απ' τον έλεγχο της Ουκρανίας.

ΧΑΡΤΗΣ

MDCCLXXXIV MDCCLXXXVII
1834-1837

ΠΗΓΕΣ

- ◉ <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CF%83%CF%83%CF%8C%CF%82>

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

Γενικά

- Η **Τραπεζούντα** (τουρκικά: Trabzon, *Τράμπζον*, αρχ. ελλ: Τραπεζοῦς) είναι πόλη της Μικράς Ασίας (Πόντος) στις ακτές της Μαύρης Θάλασσας, στη σημερινή Τουρκία.
- Ιδρύθηκε το 756 π.Χ. από Ίωνες αποίκους κατά την Αρχαιότητα, ήταν πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας των Μεγάλων Κομνηνών, μεγάλο αστικό και πολιτιστικό κέντρο των Ελλήνων μέχρι το 1922 και τη Μικρασιατική Καταστροφή, οπότε και το ελληνικό στοιχείο αναγκάστηκε να καταφύγει στην Ελλάδα. Η πόλη έχει κτίσματα από διάφορες εποχές.
- Βρίσκεται στον ιστορικό δρόμο του μεταξιού και έγινε ένα χωνευτήρι θρησκειών, γλωσσών και πολιτισμών για αιώνες καθώς και εμπορική πύλη προς την Περσία στα νοτιοανατολικά και τον Καύκασο στα βορειοανατολικά.
- Οι Ενετοί και Γενουάτες έμποροι επισκέφτηκαν την Τραπεζούντα κατά τη μεσαιωνική περίοδο και πουλούσαν μετάξι, λινό και μάλλινο ύφασμα. Και οι δύο δημοκρατίες είχαν εμπορικές αποικίες εντός της πόλης – το Λεόνκαστρο και το πρώην «ενετικό κάστρο» – που έπαιξαν ρόλο στην **Τραπεζούντα** παρόμοιο με αυτόν που έπαιξε ο Γαλατά στην Κωνσταντινούπολη. Αποτέλεσε τη βάση πολλών κρατών στη μακρά ιστορία της και ήταν η πρωτεύουσα της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας μεταξύ 1204 και 1461. Κατά την πρώιμη νεότερη περίοδο, η **Τραπεζούντα**, λόγω της σημασίας του λιμανιού της, έγινε και πάλι επίκεντρο του εμπορίου προς την Περσία και τον Καύκασο.

- ◉ Πριν την ίδρυση της Ελληνικής αποικείας κυριαρχούσαν στην περιοχή κάτοικοι από την Κολχίδα και οι Χάλυβες. Ο βαρβαρικός λαός των Χαγιάσα- Άζι που λεηλατούσε συνεχώς τον 14ο αιώνα π.Χ. τους Χετταίους κατοικούσε επίσης νότια από την Τραπεζούντα. Οι μετέπειτα κλασσικοί αρχαίους συγγραφείς αναφέρουν ότι κυριαρχούν Κολχικοί λαοί όπως οι Μάκρωνες, οι Μοσσύνιοι και οι Χάλυβες. Ο κυρίαρχος λαός στις φυλές του Καυκάσου που βρισκόντουσαν στην Κολχίδα ήταν οι Λαζοί, που σχετιζόνταν με όλους τους υπόλοιπους λαούς της Γεωργίας.
- ◉ Η πόλη ιδρύθηκε στην Κλασική αρχαιότητα (756 π.Χ.) ως "Τραπεζούς" με Μιλήσιους εμπόρους από την Σινώπη. Αποτελούσε έναν από τους περίπου 10 εμπορικούς σταθμούς των Ελλήνων στην Μαύρη Θάλασσα, άλλοι ήταν η Άβυδος, η Κύζικος στα Δαρδανέλια και η γειτονική Κερασούντα. Η Τραπεζούντα όπως οι υπόλοιπες αποικίες της Σινώπης στις ακτές του Πόντου δεν αποτελούσαν ανεξάρτητες πόλεις - κράτη αλλά εμπορικούς σταθμούς με λίγους κατοίκους. Οι αποικίες πλήρωναν φόρο υποτέλειας στην Σινώπη, η Τραπεζούντα ξεκίνησε αργότερα δικές της εμπορικές δραστηριότητες, όχι πιο νωρίς από τον 4ο αιώνα π.Χ. όπως φαίνεται από ένα νόμισμα που βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο. Ο Κύρος Β΄ της Περσίας την προσάρτησε στην Αχαιμενιδική Αυτοκρατορία μαζί με τις υπόλοιπες πόλεις της Μαύρης Θάλασσας σε ανεξάρτητη πολιτική οντότητα ή Σατραπεία. Οι βασικοί εμπορικοί συνέταιροι των Τραπεζούντιων ήταν οι Μοσσύνιοι.

- ◉ Την πόλη λεηλάτησαν άγρια οι Γότθοι (257) παρά το γεγονός ότι την υπερασπίστηκε μια ισχυρή φρουρά "με 1000 άνδρες" και μια διπλή σειρά τειχών.
- ◉ Η Τραπεζούντα κτίστηκε ξανά αλλά την λεηλάτησε για δεύτερη φορά η Αυτοκρατορία των Σασσανιδών (258), από τότε δεν ανέκαμψε ποτέ παρά μονάχα τότε που έγινε αυτοκράτορας ο Διοκλητιανός. Ο Αμμιανός Μαρκελλίνος ανέφερε ότι σε μια επίσκεψη του δεν είδε τίποτα περισσότερο από μια "σκοτεινή πόλη".
- ◉ Ο Χριστιανισμός έφτασε νωρίς στην Τραπεζούντα τον 3ο αιώνα μ.Χ. την εποχή της βασιλείας του Διοκλητιανού, τότε μαρτύρησαν οι Άγιοι Πέντε Μάρτυρες από την Καππαδοκία, ανάμεσα τους ο Άγιος Ευγένιος. Ο Άγιος Ευγένιος κατέστρεψε το άγαλμα του Μίθρα που επέβλεπε το Μίθριον όρος και έγινε ο πολιούχος-Άγιος της Τραπεζούντας μετά τον θάνατο του. Οι πρώτοι χριστιανοί βρήκαν καταφύγιο στα Ποντιακά Όρη όπου ίδρυσαν την Μονή Αγίου Ιωάννη Βαζελώνος (270) και την Παναγία Σουμελά (386). Την εποχή που έγινε η Πρώτη Σύνοδος της Νίκαιας η Τραπεζούντα είχε τον δικό της επίσκοπο. Η επισκοπή της Τραπεζούντας υπήχθη στην Μητροπολιτική επισκοπή του Πότι, τον 9ο αιώνα μ.Χ. υπήχθη στην επισκοπή της Λαζικής.

Εκπαίδευση

- Η πόλη σήμερα φιλοξενεί το Πανεπιστήμιο της Μαύρης Θάλασσας.
- Ιστορικά στην πόλη λειτουργούσαν ελληνικά σχολεία και πολιτιστικοί σύλλογοι. Ιδιαίτερα το Φροντιστήριο Τραπεζούντας αποτελούσε από τα πιο σημαντικά εκπαιδευτικά ιδρύματα των Ελλήνων της Μαύρης Θάλασσας. Η Τραπεζούντα στην παρακμή της, τον 19ο αιώνα είχε μόνο 4200 οικογένειες. 2500 οικογένειες ήταν Ελληνικές, 500 Αρμενικές και 180 αρμενοκαθολικές, 20 διαμαρτυρόμενες, 1500 Περσικές, Ευρωπαϊκές και Οθωμανικές. Μαζί με τα προάστια της είχε περίπου 31000 κατοίκους, δηλαδή 6500 οικογένειες
- Είχε 4 αλληλοδιδασκτικά σχολεία Δημόσια, δύο Παρθεναγωγεία, την Ρωμαίων Σχολή (Φροντιστήριο) και άλλα ιδιωτικά Σχολεία. Αρχές του 20ού αιώνα υπήρχαν 700 μαθητές στα αλληλοδιδασκτικά, 250 στο Παρθεναγωγείο, 220 στο Φροντιστήριο και 150 στα ιδιωτικά. Δηλαδή αρχές του 20ού αιώνα υπήρξαν 1250 σπουδαστές στην Τραπεζούντα. Η διοίκηση των σχολείων γινόταν από το ανώτατο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο άλλαζε κάθε δύο χρόνια και είχε ένα πρόεδρο και Εφορεία με τρία μέλη. Ιδιαίτερη αξία για την Τραπεζούντα και ολόκληρο τον Πόντο έχει το όνομα του Φροντιστηρίου, **Η Σχολή** από την οποία έβγαιναν οι δάσκαλοι του Πόντου. Σήμερα επίσης επιτελεί το ίδιο έργο, εφόσον σε αυτό μορφώνονται μελλοντικοί Τούρκοι δάσκαλοι. Το Φροντιστήριο στεγάζεται σε ένα πολύ μεγάλο κτίριο με τρία πατώματα και έχει μεγάλη αυλή, βρίσκεται δε στην παραλιακή ζώνη. Πίσω από το Φροντιστήριο, σε μικρή σχετικά απόσταση βρίσκεται η πλατεία Μειντάν και ο Άγιος Ευγένιος που έχει μετατραπεί σε Τέμενος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

ΚΑΣΤΑΜΟΝΗ

ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ

Σαμψούντα

ΠΡΟΥΣΣΑ

ΑΓΚΥΡΑ

ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ

Καισόρεια

Αϊβαλί

ΣΜΥΡΝΗ

ΙΚΟΝΙΟ

ΑΔΑΝΑ

Αϊδίνι

Σπόρτη

Αττάλεια

Βίντεο

- <https://www.youtube.com/watch?v=6alHS-jssOk>

Πηγές

- <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CF%8I%CE%B1%CF%80%CE%B5%CE%B6%CE%BF%CF%8D%CE%BD%CF%84%CE%BI>

Βραΐλα

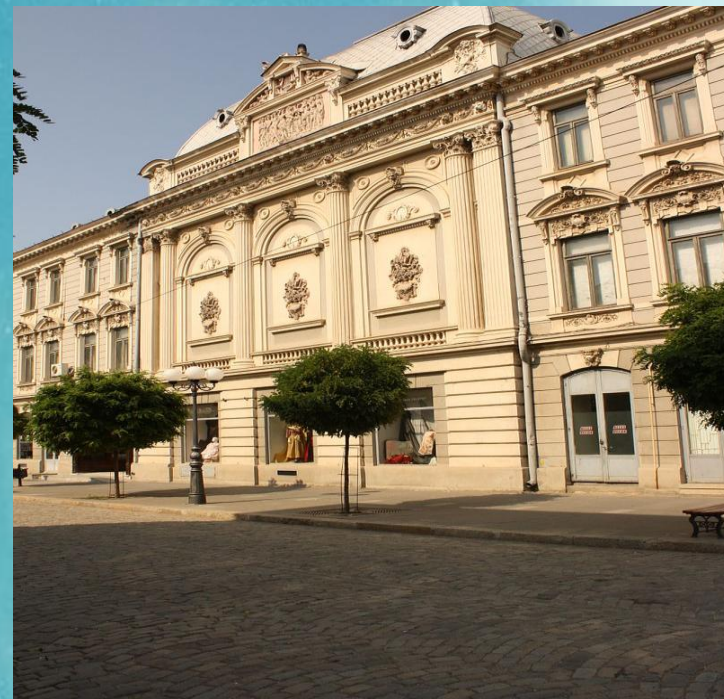
Χάρτης

Γενικές πληροφορίες

- Η **Μπράιλα** ή **Βραΐλα** (ρουμανικά: *Brăila*) είναι πόλη της νοτιοανατολικής **Ρουμανίας** και λιμάνι στο **Δούναβη**. Βρίσκεται περίπου 200 χιλιόμετρα βορειοανατολικά του **Βουκουρεστίου** και μόλις 20 χιλιόμετρα νοτίως του **Γκαλάτσι**.
 - Είναι πρωτεύουσα της ομώνυμης **επαρχίας** και ο πληθυσμός της είναι 180.302 (11η πολυπληθέστερη πόλη της Ρουμανίας).
 - Πριν το 14ο αιώνα, στη θέση της σημερινής Βραΐλα υπήρχε ένα μικρό χωριό, κατοικούμενο πιθανόν από ψαράδες και μικρεμπόρους. Το χωριό έπεσε στα χέρια των Μογγόλων κατά την εισβολή τους στην Ευρώπη το 1241 και ήταν υπό τον άμεσο έλεγχο των ηγεμόνων του Άρτζες στα μέσα του 14ου αιώνα.
 - Το 1396 ο Γιόχαν Σιλτμπέργκερ γράφει ότι η Βραΐλα ήταν ο τόπος όπου αγκυροβολούσαν πλοία, φέρνοντας "εμπορεύματα από αλλόθρησκες χώρες". Ξένοι έμποροι που έφερναν αγαθά αναγκάζονταν να ξεφορτώνουν τα εμπορεύματά τους στη Βραΐλα.
 - Γύρω στα 1538-1540 (ίσως κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής επιχείρησης του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπή εναντίον του Πέτρου Ράρες) η πόλη προσαρτήθηκε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Για μια σύντομη περίοδο κυβερνήθηκε από το Μιχαήλ το Γενναίο, πρίγκιπα της Βλαχίας (1595–1596), ενώ και το 1711 πολιορκήθηκε και καταλήφθηκε από στρατό της Βλαχίας και της Ρωσίας κατά την Εκστρατεία του Προύθου.
- Η μεγαλύτερη ακμή της πόλης ήταν στο τέλος του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα όταν και ήταν σημαντικό λιμάνι για το μεγαλύτερο μέρος των εμπορευμάτων που εισάγονταν και εξάγονταν στην και από τη Ρουμανία.
- Στην πόλη αναπτύχθηκε σημαντική ελληνική κοινότητα λόγω του ότι ήταν εμπορικός σταθμός.

ΕΙΚΟΝΕΣ

<https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CF%81%CE%B1%CE%90%CE%BB%CE%91%CE%B1>

Πηγές

ΓΑΛΑΤΣΙ

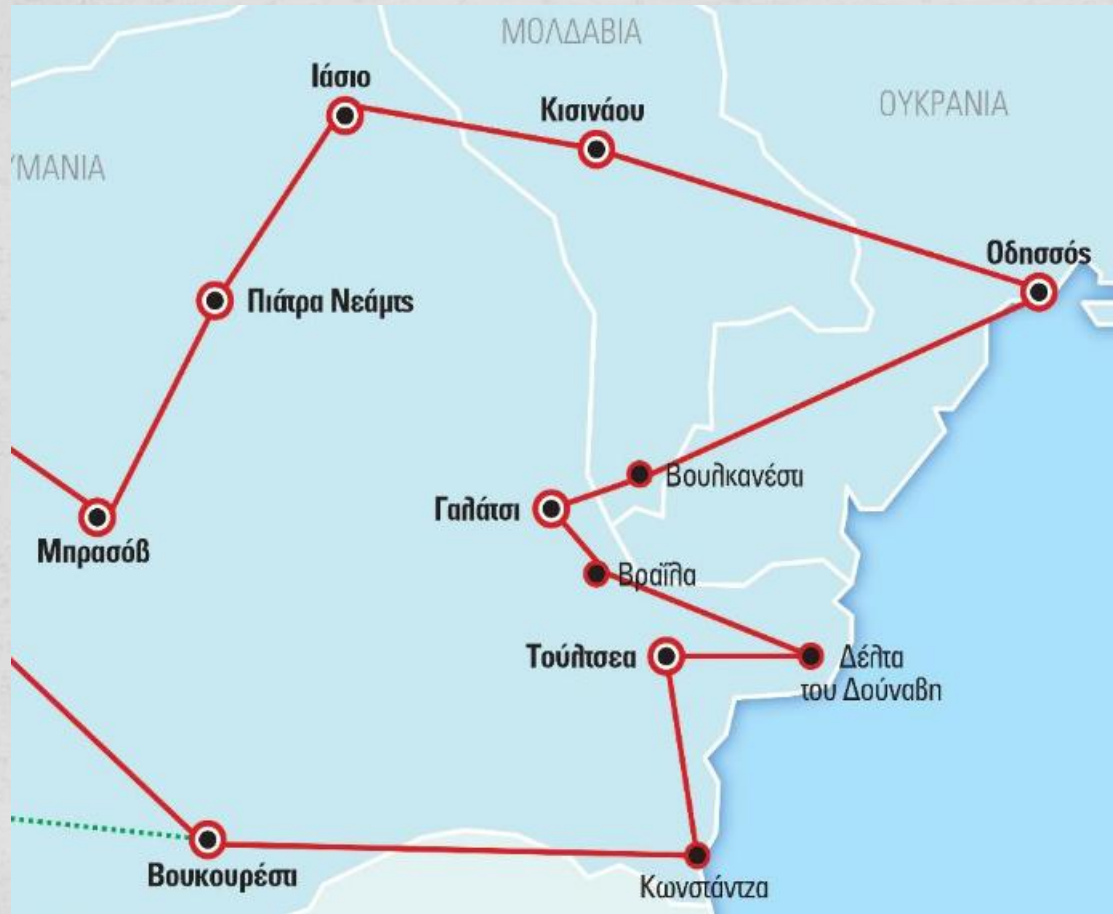
ΓΑΛΑΤΣΙ(ΡΟΥΜΑΝΙΑ)

❖ Το Γκαλάτσι (ρουμανικά: *Galați*), γνωστό στην ελληνόγλωσση βιβλιογραφία ως Γαλάτσι, είναι πόλη και λιμάνι στην ανατολική Ρουμανία, έδρα της ομώνυμης περιοχής, στην ιστορική περιοχή της Μολδαβίας. Το Γαλάτσι είναι λιμάνι στον Ποταμό Δούναβη, πολύ κοντά στην πόλη Βραΐλα, με την οποία αποτελεί ενιαία μητροπολιτική περιοχή. Το 2011 είχε πληθυσμό 231.204 κατοίκων και ήταν έτσι η 7η μεγαλύτερη πόλη της Ρουμανίας. Το Γαλάτσι είναι μεγάλο οικονομικό κέντρο, που βασίζεται στο λιμάνι του, στα ναυπηγεία, στο εργοστάσιο χάλυβα ArcelorMittal Galați και τις εξαγωγές ορυκτών.

❖ Η πόλη αναφέρεται για πρώτη φορά το 1445. Το 1789, κατά τον Ρωσοτουρκικό πόλεμο, η πόλη πυρπολήθηκε από τις ρωσικές δυνάμεις υπό τη διοίκηση του Μιχαήλ Καμένσκι. Τό Γαλάτσι ήταν η πόλη που χύθηκε το πρώτο αίμα του Εικοσιένα και έλαβε χώρα η πρώτη μάχη στην Μολδοβλαχία ανάμεσα σε Έλληνες και Τούρκους (Μάχη του Γαλατσίου). Η πόλη έγινε το 1907 χώρος αγροτικής εξέγερσης, η οποία συνετρίβη από τον ρουμάνικο στρατό.

❖ Στην πόλη αναπτύχθηκε σημαντική ελληνική κοινότητα λόγω του ότι ήταν εμπορικός σταθμός. Στο Γαλάτσι ιδρύθηκε και ελληνική εκκλησία, ενώ υπήρχαν και σχολεία, και στην πόλη εκδίδονταν και βιβλία στα ελληνικά

ΧΑΡΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΣΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Οχυρωμένο Μοναστήρι της Παναγίας

Ορθόδοξος Καθεδρικός Αγίου Νικολάου

VIEW OF
HULL, CALIF.

7400

STANLEY
K. A. SIMON
CALIF.

100000

Πηγές

- <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%BA%CE%B1%CE%BB%CE%AC%CF%84%CF%83%CE%B9>

Κριμαία

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Η Κριμαϊκή Χερσόνησος που είναι απλώς γνωστή ως Κριμαία, είναι μια χερσόνησος στη βόρεια πλευρά της Μαύρης Θάλασσας, η οποία περικυκλώνεται σχεδόν αποκλειστικά από θάλασσα. Η χερσόνησος τοποθετείται, επίσης, πλησίον της νότιας Ουκρανίας, με την οποία συνδέεται εδαφικά.
- Οι πρώτοι κάτοικοι της Κριμαίας ήταν οι Κιμμέριοι. Ένας αρχαίος λαός εγκατεστημένος στη στέπα της Κριμαίας και των περιοχών γύρω από την Αζοφική θάλασσα, (στη σημερινή Ουκρανία) Στην αρχαιότητα και το μεσαίωνα, ήταν γνωστή ως Ταυρική Χερσόνησος ή Ταυρίδα (Ταυρίς), αποτέλεσε σημείο πολλών πολιτισμών, με πιο σημαντικούς από αυτούς που πέρασαν από εκεί τους Έλληνες, τους Ρωμαίους, τους Βυζαντινούς Έλληνες, τους Τούρκους (Οθωμανούς), ενώ πολλές φορές υπήρξε σημείο διεκδίκησης για τους Σκύθες, τους Γότθους, τους Βούλγαρους, τους Ούνους, τους Χαζάρους, τους Μογγόλους και άλλους νομαδικούς λαούς.
- Η χερσόνησος της Κριμαίας και οι γύρω περιοχές αποτέλεσαν μέρος του Χανάτου της Κριμαίας, ενός Οθωμανικού προτεκτοράτου, από τον 15ο ως το 18ο αιώνα, όταν και αποκτήθηκαν από τη Ρωσική Αυτοκρατορία το 1783. Ως μέρος της Ρωσικής Αυτοκρατορίας, η Κριμαία, απέκτησε ξανά το ελληνικό όνομα Ταυρίδα. Η ηγεσία της Σοβιετικής Ένωσης, στις αρχές του 20ού αιώνα αποφάσισε να δώσει ξανά το όνομα στην περιοχή Κριμαία. Το 1991, με την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, η περιοχή παρέμεινε στα ουκρανικά εδάφη, ως Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας, ενώ η Σεβαστούπολη, το κύριο λιμάνι της χερσονήσου, απέκτησε και αυτή ένα ειδικό καθεστώς αυτονομίας.

Ιστορία

- Η καταγεγραμμένη ιστορία της Κριμαϊκής Χερσονήσου, ιστορικά γνωστή ως Ταυρική, και Ταυρική Χερσόνησος, ξεκινά γύρω στον 5ο αιώνα π.Χ., όταν ιδρύθηκαν πολλές ελληνικές αποικίες κατά μήκος των ακτών της. Η νότια ακτή παρέμεινε ελληνική στον πολιτισμό για σχεδόν δύο χιλιάδες χρόνια ως μέρος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας (47 π.Χ. - 330 μ.Χ.) και τους διαδόχους της, Βυζαντινή Αυτοκρατορία (330 μ.Χ. - 1204 μ.Χ.), Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας (1204 μ.Χ.) 1461 μ.Χ.), και το ανεξάρτητο Πριγκιπάτο του Θεοδώρου (που διήρκησε μέχρι το 1475 μ.Χ.). Τον 13ο αιώνα, ορισμένες λιμενικές πόλεις ελέγχονταν από τους Ενετούς και από τους Γενουάτες. Το εσωτερικό της Κριμαίας ήταν πολύ λιγότερο σταθερό, υποφέροντας από μια μακρά σειρά κατακτήσεων και εισβολών. Μέχρι την πρώιμη μεσαιωνική περίοδο είχε καταληφθεί από τους Σκύθες (Σκύθο-Κιμμέριους), τους Ταύρους, τους Έλληνες, τους Ρωμαίους, τους Γόθους, τους Ούνους, τους Βούλγαρους, τους Κιπτσάκους και τους Χαζαρούς. Κατά τη μεσαιωνική περίοδο, εξαγοράστηκε εν μέρει από τους Ρως του Κιέβου, αλλά έπεσε στις επιδρομές των Μογγόλων ως μέρος της Χρυσής Ορδής. Ακολούθησαν το Κριμαϊκό Χανάτο και η Οθωμανική Αυτοκρατορία, η οποία κατέκτησε επίσης τις παράκτιες περιοχές, από τον 15ο έως τον 18ο αιώνα.
- Το 1783, η Οθωμανική Αυτοκρατορία ηττήθηκε από τη Μεγάλη Αικατερίνη. Η Κριμαία παραχωρήθηκε στη Ρωσία από την Οθωμανική Αυτοκρατορία σύμφωνα με τις προβλέψεις της Συνθήκης ειρήνευσης. Μετά από δύο αιώνες συγκρούσεων, ο ρωσικός στόλος είχε καταστρέψει το οθωμανικό ναυτικό και ο ρωσικός στρατός είχε προκαλέσει μεγάλες ήττες στις οθωμανικές χερσαίες δυνάμεις. Η Συνθήκη του Κιουτσούκ-Καϊνάρτζη που ακολούθησε, ανάγκασε την Υψηλή Πύλη να αναγνωρίσει τους Τατάρους της Κριμαίας ως πολιτικά ανεξάρτητους. Η ενσωμάτωση της Κριμαίας στη Ρωσική Αυτοκρατορία από τη Μεγάλη Αικατερίνη το 1783 αύξησε τη δύναμή της Ρωσίας στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας. Η Κριμαία ήταν το πρώτο μουσουλμανικό έδαφος που αφαιρέθηκε από την κυριαρχία του σουλτάνου. Τα σύνορα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας συρρικνώνονταν σταδιακά για άλλους δύο αιώνες και η Ρωσία θα προωθούσε τα σύνορά της δυτικά προς το Δνειότερο.
- Το 1921 δημιουργήθηκε η Αυτόνομη Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Κριμαίας. Αυτή η δημοκρατία διαλύθηκε το 1945 και η Κριμαία έγινε περιφέρεια πρώτα της Ρωσικής Σοβιετικής Ομοσπονδιακής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας (1945–1954) και μετά της Σοβιετικής Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ουκρανίας (1954–1991). Το 1991, δημιουργήθηκε η Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας που περιλαμβάνει και τη πόλη της Σεβαστουπόλης εντός της ανεξάρτητης πλέον Ουκρανίας. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της κρίσης του 2014 στην Κριμαία, η χερσόνησος καταλήφθηκε από τη Ρωσία και πραγματοποιήθηκε δημοψήφισμα για το αν θα επανενταχθεί στη Ρωσία. Λίγο μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος υπέρ της ένταξης στη Ρωσία, η Κριμαία προσαρτήθηκε από τη Ρωσική Ομοσπονδία ως δύο ομοσπονδιακά θέματα: η Δημοκρατία της Κριμαίας και η ομοσπονδιακή

Χάρτης

Πηγές

- <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%81%CE%B9%CE%BC%CE%B1%CE%AF%CE%B1>